

Reakties VO-PO

1.

Laat ik voorop stellen: ik ben misschien een lastige in dit gezelschap. Als ik een vraag krijg voorgelegd denk ik niet gelijk aan een antwoord, maar kijk ik eerst nog eens goed naar de vraag.

In dit geval brengt me dat tot de volgende reacties.

"Leerlingen uit groep 8 moeten de mogelijkheid krijgen om gebruik te maken van materiaal in een ELO."

Dat gaat me al veel te snel en ik maak de vraag daarom iets simpeler (voor mezelf):

"Leerlingen uit groep 8 moeten de mogelijkheid krijgen om gebruik te maken van een ELO."

Zo... dat is nogal wat, want ik neem aan dat het voor die kinderen de eerste kennismaking zal zijn met een ELO!

Dus, nog vóórdat je na gaat denken over eventuele content, zou ik eerst gaan nadenken over (de inrichting van) die ELO.

Ik begrijp dat we het hebben over Moodle. Is deze zo ingericht dat ie aantrekkelijk is voor leerlingen van deze leeftijd?

Welke functionaliteit wordt aangeboden? Alleen lesmateriaal, of ook een chat, forum, smoelenboek of andere communicatie omgeving? Deze leerlingen (los van hun niveau) zijn volgens mij vooral nieuwsgierig naar hun nieuwe (school) omgeving. Krijgen ze via de ELO de mogelijkheid om kennis te maken met de andere nieuwe leerlingen uit die andere kleine dorpjes op Goeree-Overflakkee en met hun nieuwe leerkrachten? Ik heb het idee dat dát ze veel meer zal aanspreken dan nu al lesjes te gaan doen over totp op VO niveau.

De lessen die ik dus in ieder geval in Moodle zou plaatsen: hoe ga ik om met deze ELO? Wat zijn de mogelijkheden? Hoe kom je in contact met andere leerlingen? En dat natuurlijk allemaal zo speels, aantrekkelijk en duidelijk mogelijk.

Verder denk ik nu nog steeds niet aan content.

Ik zou ze eerst de mogelijkheid geven om te beginnen met het inrichten van hun eigen omgeving (ik neem toch aan dat dat mogelijk is in Moodle?) waarbij ze hun profiel kunnen invullen, een foto van zichzelf, iets over hobby's enz. Kortom, eigenlijk al een eerste begin van een eigen portfolio. Daarmee hoef je namelijk nog steeds niet in niveau's te denken!

Wat betreft die niveau's:

"De slimme leerlingen krijgen eindelijk een uitdaging en de zwakkere een succeservaring."

Eerlijk gezegd schiet me dat helemaal verkeerd.

Het suggereert dat de slimme leerling in groep 8 al volledig is uitgekeken en niets meer krijgt aangeboden, en waarom zou een zwakkere leerling nu juist via een (saaie) leeromgeving als Moodle opeens een succeservaring krijgen? Ik zie het verband niet en het lijkt me dat daarmee de verwachtingen aangaande een ELO veel te hoog gespannen zijn. Je moet toch nogal vaardig zijn in en affiniteit hebben met het werken met computers wil je het werken in een ELO überhaupt leuk vinden. Ben je heel erg ingesteld op praktisch werken, aan brommers sleutelen of nestkastjes timmeren, dan kun je jezelf afvragen of je via een ELO opeens een succeservaring mag verwachten! (en niet onbelangrijk ook hun ouders krijgen zo een beter inzicht in de verschillende niveau's op het VO).

In de vraagstelling wordt er kennelijk ook nog voetstoots van uit gegaan dat ook de ouders in de ELO kunnen? Is er voor hen een aparte ingang of is het de bedoeling dat ze over de schouders meekijken?

Hoe gewend zijn ouders aan ELO omgevingen? Is er voor hen ook uitleg

voorhanden?

Kortom: ik zou al mijn energie steken in een goede (en vooral aantrekkelijke) inrichting van de ELO en nog helemaal niet nadenken over de content. Dat komt wel als ze eenmaal op school zitten.

Kinderen willen chatten, netwerken, spelen, zijn nieuwsgierig naar anderen enz. Speel daarop in! Biedt ze de mogelijkheid iets van zichzelf neer te zetten en bij elkaar te kijken. Biedt ze leuke (eventueel educatieve) spelletjes aan! Zorg dat ze via die ELO alvast een band opbouwen met de toekomstige school en daar een goed gevoel bij krijgen. Modereer dus alles wat ze doen en geef ze leuke feedback. Geef ze het gevoel dat er gekeken wordt naar wat ze doen in die ELO.

Je bent er niet met er alleen wat lesjes neer te zetten op hun "niveau".

Wat betreft het maken van een gefundeerde keuze voor het niveau. Wil je zover gaan dat je op basis van wat een toekomstige leerling wel of niet doet in de ELO gaat afwijken van de Cito toets en/of de aanbevelingen van de meester/juf uit groep 8?

Natuurlijk zijn er leuke testjes in de ELO te hangen die je de leerlingen kunt aanbieden, maar als je er wat mee wilt doen zou je ze dus allemaal moeten verplichten om ze ook te maken omdat het anders weinig zin heeft lijkt me.

Wat betreft werken aan de doorlopende leerlijn: zie mijn opmerkingen over het aanbieden van een portfolio.

Maar voor de rest:

Een uitstekend initiatief van deze VO school. Zeker als er ook nog meer VO scholen zijn waaruit de leerlingen kunnen kiezen. Het verhoogt de concurrentie positie (tenminste als je het goed doet!)

Zijn er al plaatsen of initiatieven waar dit gebeurt?

Ik ben niet thuis op dit gebied. Wel weet ik dat hetzelfde gebeurt in de regio Eindhoven, maar dan in de overstap van VMBO naar het ROC. Ook daar kunnen VMBO leerlingen al werken in de ELO van het ROC. Ze kunnen beroepskeuze testen doen én ze kunnen aan hun portfolio werken!

Ben heel benieuwd naar het verloop van dit project. Kunnen we dat als expertgroep op de een of andere manier volgen?

In de hoop hier meer reacties mee los te maken, met vriendelijke groet,

2.

Het lijkt me niet gemakkelijk om een praktische invulling aan de educatieve content voor deze ELO te geven. Ik zie wat bezwaren.

Binnen een groep 8 heb je te maken met kinderen die uitstromen naar scholen voor de diverse VMBO-niveaus inclusief LWOO, HAVO en VWO (plus). Binnen een groep is het vaak al moeilijk om al deze kinderen op hun eigen ontwikkelingsniveau te bedienen. Laat staan wanneer je te maken krijgt met verschillende basisscholen. Sommige scholen zijn verder met Engels, experimenteren al met wiskunde, doen veel aan techniek, geven Frans, enz. enz. Het lijkt me niet eenvoudig om een 'algemeen' startniveau voor bijvoorbeeld het HAVO-gedeelte vast te stellen. En moet je dat eigenlijk wel doen? Helaas is het vaak wel de praktijk. Kinderen die in het PO goed functioneerden omdat ze een laptop mochten gebruiken (vanwege bijvoorbeeld een slechte schrijfmotorische ontwikkeling), een rekenmachine gebruikten om hun eigen berekeningen te controleren, spelling opzoekkaarten achter de hand hadden zodat ze zich net wat zekerder voelden, moeten op het VO al deze hulpmiddelen inleveren en allemaal dezelfde instaptoetsen maken ondanks de grote hoeveelheid LVS-gegevens die de basisschool aanlevert. Te vaak hoor ik van oud-leerlingen dat ze weer een stuk terug moesten in de stof bij aanvang

van het brugjaar. Natuurlijk ervaren sommige VWO-leerlingen het als een schok dat ze niet meer de beste van de klas zijn. Maar hoe erg is dat nou eigenlijk? Sommige VMBO-leerlingen zijn na acht jaar niet meer de slechtste van de klas, in mijn ogen een belangrijkere ervaring. Het is geweldig wanneer zo'n leerling z'n eerste rapport komt laten zien en er staan ineens achten op.

In de regio Den Bosch, waar ik werk, wordt het PO overspoeld met open dagen, scholenmarkten, proeflessen, doe-dagen, schoolbezoeken (met de hele klas op bezoek bij het VO), oud-leerlingen die willen komen vertellen over hun nieuwe school, VO-leerkrachten die een dagje in mijn klas willen meedraaien enz. Als groep 8-leerkracht krijg ik er wel eens genoeg van. Laten we ieder ons eigen werk blijven doen. Leerlingen die bij mij klaar zijn met groep 8 leerstof krijgen ook uitdagende vervolgstof aangeboden.

Wat betreft de ouders heb je helaas helemaal gelijk Ronald. Vorige week heb ik oudergesprekken gehad waar slecht een pre-advies werd gegeven maar toch waren er al ouders die hun teleurstelling niet konden verbergen dat wij nog niet direct aan VWO dachten. Het omgekeerde komt overigens ook voor (ouders die hun kind te laag inschatten) en ik weet niet wat erger is. Ik denk niet dat een ELO in deze vorm ouders zal overtuigen van het juiste studieniveau van hun kind. Waarschijnlijk zien ze het als 'spielerei', het echte werk begint pas na de zomervakantie. Bovendien gaat het om een relatief korte periode (maart - juli) in groep 8. Een periode die vaak toch al erg druk is met diverse activiteiten als kamp, musical, excursies, projecten enz.

Eerlijk gezegd zie ik meer in de invulling van Willem. Kennismaken met andere leerlingen waar je volgend schooljaar mee te maken krijgt. Virtuele wandeling door de nieuwe school in de vorm van een speurtocht, de beste (veiligste, snelste, gezelligste) thuis-schoolroute berekenen, voorbeeldlessen van nieuwe vakken zonder al te veel nadruk op de content (meer wat snuffelen aan het vak). Hoe vul je je agenda in, hoe plan je huiswerk, hoe leer je voor een overhoring, praktische hulpmiddelen zoals overhoorprogramma's, interessante websites enz.

3.

Een reactie op de vraag van de doorstroming PO-VO. De vraag heeft onmiddellijk mijn aandacht opdat dit mijns inziens een probleem is dat (meer) aandacht verdient. Ik heb de andere reacties gelezen en daar komen drie punten in naar voren: a) Voor PO leerlingen content in een ELO die ook een aantrekkelijke omgeving moet zijn, b) een manier om leerlingen een voorproef te geven van de stap die ze gaan maken en c) "een determineer middel".

Graag ga ik in op punt b) een tweetal jaar geleden was ik betrokken bij een PO-VO (de doorgaande leerlijn) project. Daarbij moesten ook ELO's en digitale portfolio's betrokken worden. Sterkste punt uit dit project (ik zal Ronald een kopie van de eindexamen sturen) de oplossing die gekozen werd om het aansluitprobleem (wie gaat waar naar toe) op te lossen. Een VO school heeft dit benaderd vanuit de "teruggaande leerlijn". Als in de laatste maanden van groep 8 bekend is wie waar naar toe gaat worden de leerlingen uitgenodigd in een 0-klas. De VO school nodigt de leerlingen uit die zijn ingeschreven en leerlingen uit de

brugklas zijn de uitvoerende van het project. Op deze wijze kunnen de leerlingen uit groep 8 meekijken en meeleven met de leerlingen uit de brugklas. Omdat de coaches zelf leerlingen zijn wordt het probleem van hoe moet de omgeving eruit zien minder omdat de interactie belangrijker is. Basisscholen zitten niet met het probleem wat ze moeten aanbieden want via een gastaccount worden de leerlingen vanzelf vertrouwd gemaakt met de omgeving en content die hen op het VO te wachten staat. Natuurlijk ontbreekt het contactuele aspect niet en gaan de leerlingen ook een echte kijk nemen op hun toekomstige school. Wanneer dit systeem verder wordt uitgewerkt kun je hierin opdrachten aan toekennen waarbij de leerlingen aan het producerend leren slaan ieder op eigen niveau. Leerlingen die in dit systeem groep 8 hebben verlaten krijgen zelf een jaar later de rol van coach. Er is hierover veel meer te zeggen maar het gaat nu om de werkwijze helder te maken.

Op dit moment wordt er binnen vooral het PO en maar ook in binnen de onderbouw VO weinig gedaan met ELO's en content daarbinnen. Binnen de geschetste projectvorm sluit je aan bij een natuurlijk proces van ontwikkeling binnen het onderwijs zelf. Geen dure ontwikkelingen om programma's en content te ontwikkelen waarvan het betrokken onderwijs ze nog maar moet willen invoeren. Voor die scholen die nog niet met een ELO of portfolio werken kan het samenwerken tussen leerlingen via e-mail en "wat die smeer zij" een positieve invloed hebben op het beleid ten aanzien van de programma's in het onderwijs.

Het project scholen van het bestuur SCO Lucas in den Haag.
Contactpersoon voor dit project en gebruikte portfolio in het PO is Koos Eichhorn bereikbaar via e-mail keichhorn@ABZHW.nl
De ELO waar we mee hebben gewerkt en waarin juist van de overgang van PO naar VO content aanwezig is en aan wordt gewerkt is de ELO van Codename Future. Contactpersoon is Arend Pottjegot bereikbaar via e-mail arend@codenamefuture.nl

4.

Alsof het zo moet zijn vraagt een enthousiaste leerkracht juist vandaag via mijn mailinglijst uitdrukkelijk aandacht voor www.energiesurvival.nl (zie: <http://groups.yahoo.com/group/scholenlijst/message/10163>) waarbij ook de naam van Arend genoemd wordt. Lijkt erop dat dit binnen dezelfde ELO draait?

5.

Ik ken een voorbeeld van iets vergelijkbaars maar op een ander niveau: van VO naar Universiteit. Het gaat om de webklassen van de Universiteit van Amsterdam:
<http://www.studeren.uva.nl/webklassen/>

Wellicht zijn er parallellen te trekken die nuttig zijn voor dit initiatief.

Een soort projectje op basis van modellen uit de "samenwerkend leren"-koker lijken me prima geschikt voor een dergelijk initiatief. Een groepje leerlingen van verschillende basisscholen, wellicht aangevuld met een mentor uit de brugklas, die samen een inhoudelijk project doen, maar vooral snuffelen aan elkaar, aan de nieuwe school, etc...